

РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: СТРАТЕГІЇ І УМОВИ ЇХНЬОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

© Георгіаді Н.Г., Лучко Г.Й., Федорчак О.Є., 2011

Розвиток інвестиційної діяльності (ІД) характеризують обсяг, прибутковість і диверсифікованість інвестиційних ресурсів та активів, сформованих у результаті вкладення коштів, рухомого і нерухомого майна, а також прав інтелектуальної власності в об'єкти підприємницької діяльності. Одним із методів розвитку ІД є деривативи. Деривативи – це похідні цінні папери, які мають форму строкових контрактів. Вони визначають права і зобов'язання сторін на предмет придбання (купівлі) одних активів в обмін на інші активи на умовах, визначених на момент підписання контракту. Розвиток ІД шляхом застосування деривативів слід здійснювати на засадах таких принципів: конкретизації стратегії застосування деривативів; системності в обробці інформації, яка використовується при ухваленні рішень компаніями з управління активами (КУА); альтернативності; економічної ефективності. Застосування КУА деривативів у якості методу розвитку ІД вимагає вибору і реалізації конкретної стратегії дій. Стратегії використання деривативів для розвитку ІД є різновидом фінансових стратегій, які, своєю чергою, належать до функціональних стратегій організацій. Стратегії застосування деривативів доцільно класифікувати на прості і комбіновані. До простих належать: стратегія страхування від реалізації ризику; спекулятивна стратегія; стратегія раціонального формування активів; інформаційна стратегія. Щодо комбінованих стратегій, то у дисертації сформовано одинадцять комбінованих стратегій першого порядку. У результаті поєднання комбінованих стратегій першого порядку виникають комбіновані стратегії другого порядку. Їх доцільно використовувати КУА відносно управління різними видами активів.

Правове забезпечення застосування КУА деривативів для розвитку інвестиційної діяльності є слаборозвинутим, зокрема воно не достатньо систематизоване і в багатьох аспектах важко узгоджується із зарубіжними нормами права щодо використання деривативів. Для нормального функціонування як ринку похідних цінних паперів, так і фондового ринку загалом необхідним є ухвалення Верховною Радою України спеціальних правових актів, які б конкретизували особливості правовідносин між суб'єктами ринку похідних цінних паперів. Ознайомлення із законопроектами «Про довірче управління майном», «Про строкові фінансові інструменти», «Про похідні цінні папери» дозволяє стверджувати, що жоден з них не є досконалим. Їхніми недоліками є неадекватність та несистемність понятійного апарату, наявність обмежень щодо обігу цінних паперів, невизначеність суб'єктів ринку похідних цінних паперів, необґрунтованість вимог до статутного капіталу клірингових установ тощо. В умовах сьогодення конфлікти, які виникають між суб'єктами ринку похідних цінних паперів, вирішуються на основі внутрішніх біржових правил, що закріплені у статутах та інструкціях бірж, а також розглядаються у господарських судах. З огляду на правову неврегульованість багатьох аспектів використання деривативів КУА та іншими суб'єктами господарювання рішення судів часто є необ'єктивними, тому, як правило, сторони конфлікту їх оскаржують у вищих судових інстанціях, в тому числі міжнародних, що в цілому призводить до непопулярності застосування деривативів для розвитку ІД в Україні.

1. Белошапка В.А., Загорий Г.В. *Стратегическое управление : принципы и международная практика. Учебник / Под ред. В.А. Белошапки. – К.: Абсолют –В, 1998. – 250 с.* 2. Іващук Н.Л. *Інвестування на засадах похідних фінансових інструментів / Н.Л. Іващук // Вісник НУ “Львівська політехніка”: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – Львів, 2005. - Випуск №547. – С.248–251.*